Terug- & vooruitblik

Winterweer evaluatie & verbeteraanpak

januari 2026, week 1-2

8 juli 2026

ProRail

Introductie: waar we staan en wat we doen

Wat de evaluatie laat zien

- Begin januari legde langdurig winterweer structurele kwetsbaarheden bloot in ons spoorsysteem.
- De treindienst bleef overeind, maar de evaluatie laat zien dat we op belangrijke punten tekortkomen, o.a. in onderhoud, informatievoorziening en afstemming met de sector

Wat we daaraan doen

- We pakken de problematiek aan via een verbeteraanpak met 28 maatregelen op vier domeinen: infrastructuur, logistiek, operationele uitvoering en besluitvorming en crisismanagement. Alle maatregelen zijn toegewezen en gepland. Voor komende winter leveren we op wat kan; het structurele werk loopt door in 2027.
- Tegelijk zijn we realistisch: het Nederlandse spoor is niet volledig ingericht op extreem winterweer. Dat komt hier relatief weinig voor en volledige wintervastheid kost miljarden. Daarom maken we bewuste keuzes in wat we wél en niet doen.

Van evaluatie naar realisatie: alle 28 verbetermaatregelen toegewezen en gepland. Voor komende winter leveren we op wat kan

Maatregelen komende winter (o.a.)	Maatregelen 2027+ (o.a.)
Wisselverwarming golden routes op orde en aanraakveiligheid opgelost (Zee-Zevenaar)	Wisselverwarming overige routes op orde
Start versterking regie preventief/correctief onderhoud wisselverwarming	Regie preventief/correctief onderhoud wisselverwarming op orde
Toeleidende wissels & balans infra vs. treinpaden: interne besluitvorming	Toeleidende wissels & balans infra vs. treinpaden: afstemming en gereed (afhankelijk van intern besluit)
Actualisatie KIF-B: bereikbaarheidsanalyse, feedbackloop herstel, toetsing KIF-B/sanering wisselverwarming	Structurele actualisatieslag KIF-B gereed
Visuele ondersteuning ontwerp en uitvoering KIF/LUD (maximale realisatie)	Inzet ICB en projectaannemers bij extreem weer geïmplementeerd
Seizoensmaatregelen, o.a.: adaptieve besluitvorming, eenduidige kaders, afstemming met keten, lokale prioritering wisselherstel	Eén centraal informatiebeeld voor be- en bijsturing en vervoerders (volledige afronding wellicht in 2028)

Tijdlijn – De winterse week: acht dagen sneeuw, KIF-B en een piek van 416 wisselstoringen

Za 3 jan	Zo 4 jan	Ma 5 jan	Di 6 jan	Wo 7 jan	Do 8 jan	Vr 9 jan	Za-Zo 10-11 jan	Ma 12 jan
Code Oranje	Code Geel	Code Oranje	Code Geel	Code Oranje	Code Geel	Code Oranje	Code Oranje Noord-NL	Code Oranje Gladheid
Reg. KIF B & ROD ZO	Reg. KIF B & ROD ZO	Reg. KIF B & ROD ZO	KIF B + LUD	KIF B + LUD	KIF B + LUD	KIF B + FlexLUD NO	KIF B + LUD	Reguliere dienstregeling
• Geen besluitvorming opgestart voor maandag • Bezetting ProRail en NS op orde • Extra storingsploegen PCA inzetbaar • Voorspelling weerbeeld maandag 5 cm sneeuw • IJzelritten gepland	• Besluitvorming opgestart voor dinsdag • Oplopend storingsbeeld wisselstoringen	• Veel meer sneeuwval dan voorspeld • Vanaf de ochtend stagnerend goederenverkeer haven Rtd • Diverse trajecten gestremd • Geen tvk rondom Amsterdam • Keep Rolling • NS Reisplanner app, website ed onbereikbaar	• IT-Storing B@P NS • 10:00 uur opstart LUD • Einde dag treindienst op alle trajecten • Keep Rolling	• Langzame afname wisselstoringen in de loop van de dag • Hotspots Amsterdam, Zutphen, Roosendaal en Noord-Nederland	• Besluit vrijdag loskoppelen NO door voorspelde zware sneeuwval	• Zware sneeuwval NO • Beperkt treinverkeer Noord-Nederland • Beperkingen inzet PCA	• Rustige treindienst Randstad • Verhoogd storingsniveau Noord-Nederland • Opstart richting KIF A • Opstartproblemen Amsterdam en Utrecht • Vanaf vandaag mondjesmaat opstart goederen	• Opstart normale drgl met lokale uitval • Restrisico roestrijden regio Utrecht • Geen volledige materieelinzet vervoerders
Punctualiteit <3 min								
HRN 75% Reg 91%	*HRN 80% Reg 95%*	*HRN 44% Reg 75%*	*HRN 59% Reg 87%*	*HRN 50% Reg 80%*	*HRN 73% Reg 86%*	*HRN 80% Reg 95%*	*HRN 80% Reg 91%*	*HRN 78% Reg 90%*
Wisselstoringen								
128	*182*	*416*	*183*	*286*	*59*	*84*	*265*	*6*

Infrastructureel – Onderhoud en werking wisselverwarming: systeem om de resterende wisselverwarming in goede conditie te houden is onvoldoende versterkt

Hoofdconclusie

- Door de sanering van de helft van de wisselverwarming in combinatie met de invoering van KIF-B/C, is de beschikbaarheid van de spoorinfrastructuur in de winter afhankelijker geworden van de goede werking van de resterende wisselverwarming.
- Het systeem om de resterende wisselverwarming in goede conditie te houden is onvoldoende versterkt en daardoor ontoereikend.

Deelconclusies

- Beheer en onderhoud schieten tekort: te weinig kennis en capaciteit bij de aannemer en het PGO-contract belemmert effectief onderhoud.
- De jaarlijkse 100%-controle is weinig effectief: ze maakt de staat van de wisselverwarming niet betrouwbaarder en legt de verantwoordelijkheid niet waar die hoort.
- Veel wisselverwarming verkeert in slechte staat, doordat onderhoud jarenlang niet was gecontracteerd en middelen voor herstel ontbreken.
- Kwetsbaarheid concentreert zich in de Rotterdamse haven: nieuwe installaties staan uit omdat ze niet voldoen aan de eisen voor aanraakveiligheid.
- Losse, vermijdbare uitval verergerde het beeld: de gastoevoer bij Amsterdam stond onnodig uit.

Belangrijkste verbetermaatregelen

Maatregelen	Voor komende winter gereed	Voor winter 2027 of verder
Regie op preventief en correctief onderhoud wisselverwarming versterken	Onderhoudsvoorschriften en opleidingen: inventarisatie en onderzoek	Contracteren stapsgewijs via nieuwe PGO; opleiden heeft langere doorlooptijd, inventarisatie gereed
	Leveranciers bijschakelen: start verkenning met aannemers	Verkenning afgerond, vervolgbesluit
	Onderzoek hoe de aannemer aangezet kan worden zijn contractuele verantwoordelijkheid te nemen	Contractbeheersing afgerond
Werking wisselverwarming	Onderhoud wisselverwarming in Rotterdamse haven op orde: Golden routes	Overige routes (langere termijn)
	Aanraakveiligheid vereisten verwerken en installaties aanpassen Zee-Zevenaar	
	Verhoog operationele alertheid & stuur op maximale beschikbaarheid wisselverwarming vóór intreden winter	

Logistiek – KIF-B en bereikbaarheid: op papier geregeld, in de praktijk kwetsbaar en niet actueel

Hoofdconclusie:

- Bereikbaarheid van locaties voor vervoerders was op papier geregeld, maar in de praktijk kwetsbaar, omdat KIF-B en het aangeboden vervoer niet aansloten op de werkelijk beschikbare infrastructuur. Dit vergrootte de impact van het winterweer.

Deelconclusies:

- Toeleidende wissels zijn een kwetsbaar punt: veel vervoer via vastgelegde wissels geeft kleine foutmarge waardoor verstoringen snel stapelden
- KIF-B-scenario's niet actueel: nieuwe gebruikers en gewijzigd gebruik ontbraken.
- Geen kwantitatief zicht op bereikbaarheid in KIF-B: ernst, omvang en oorzaken van de knelpunten bij goederenemplacementen konden niet objectief worden vastgesteld.
- De effecten van KIF-B en het saneren van wisselverwarming zijn niet goed genoeg met de branche afgestemd.
- Balans tussen infrabeperkingen en treinpaden: er rijden relatief veel treinen op beperkte infra, ademruimte zeer beperkt.

Belangrijkste verbetermaatregelen

Maatregelen	Voor komende winter gereed	Voor winter 2027 of verder
Toeleidende wissels als kritische infra	Beleidskeuze, intern z.s.m. opstarten	Afstemming met vervoerders, doorvoeren en gereed
Verhouding infrabeperkingen vs. aangeboden treinpaden	Eerst intern optimale KIF/LUD capaciteit bepalen	Afhankelijk hiervan daarna vervoerders betrekken om gezamenlijk tot nieuwe KIF/LUD te komen
Actualisatie KIF-B	Kwantitatieve analyse naar bereikbaarheid van emplacementen voor goederenvervoerders (input vervoerders nodig)	
	Toets of keuzes voor KIF-B en saneren wisselverwarming aanpassing behoeven	Benodigde aanpassingen doorgevoerd
	Actualisatie KIF-B scenario's: feedbackloop tussen ProRail en vervoerders herstellen	Structurele actualisatieslag KIF-B gereed voor nieuwe DRLG
	Betrek grote kans op wisselstoringen tijdens sneeuw in KIF-A bij besluitvorming over afkondigen KIF-B.	

Operationeel – Uitvoering en besluitvorming: veerkrachtig maar onvoldoende adaptief en met versnipperde kaders en informatie

Hoofdconclusie:

- Het operationele besluitvormingsproces is solide, maar was onvoldoende adaptief ingericht voor meerdaagse en stapelende winterse omstandigheden
- De operationele uitvoering heeft behoefte aan werkbare lokale herstelprioritering, eenduidige kaders en betere ondersteunende middelen, zowel in voorbereiding als tijdens de uitvoering

Deelconclusies:

- Besluitvorming is niet wendbaar: vaste doorlooptijden en verouderde criteria sloten niet aan op snel veranderend, meerdaags winterweer; eerder en meerdaags beslissen bleek beter
- Maatwerk werkte, maar mocht formeel niet: lokale afwijkingen gaven rust en duidelijkheid, terwijl het draaiboek er geen ruimte voor biedt.
- Informatie was versnipperd: bereikbaarheid, beperkingen en prioriteiten waren niet eenduidig beschikbaar voor bijsturing en voor sommige vervoerders.
- Inzet van sneeuwploegen wordt belemmerd: regelgeving en contracten staan bredere benutting van ICB en projectaannemers in de weg.
- Herstelprioritering ontbrak: regionale prioritering van wisselstoringen bleek niet goed uitvoerbaar, terwijl die behoefte er op lokaal niveau nadrukkelijk wel is
- Vastgelegde wissels leverden onduidelijkheid op: ze werden tóch bediend, zonder heldere afspraken over of en wanneer dat mag.
- Ondersteunende middelen schieten tekort: onvoldoende visuele hulpmiddelen voor KIF/LUD en onduidelijke, deels tegenstrijdige documentatie.

Belangrijkste verbetermaatregelen

Maatregelen	Voor komende winter gereed	Voor winter 2027 of verder
Inzet ICB en projectaannemers bij extreem weer	Onderzoek mogelijkheden voor bredere inzet en uitbreiding bevoegdheden (ICB)	Implementatie afgerond
Ondersteuning ontwerp en uitvoering KIF/LUD	Betere visuele/digitale hulpmiddelen en trainingen om de beperkingen van KIF/LUD voor én tijdens de winter zichtbaar te maken, ook voor vervoerders	Mogelijke uitloop afhankelijk van interne prioritering
Informatie-voorziening in de uitvoering		Eén centraal informatiebeeld voor be- en bijsturing en vervoerders, implementatie in opvolger SpoorWeb
Seizoens-maatregelen	Besluitvorming eerder starten en criteria en weerpresentatie herijken (met Infoplaza), incl. cumulatieve effecten.	
	Eerdere en meerdaagse besluitvorming mogelijk maken in draaiboeken, met heldere kaders voor gecontroleerd en uitlegbaar maatwerk.	
	Lokale prioritering van herstel bij wisselstoringen (vervanging RRT's).	
	Bediening van vastgelegde wissels: onderzoeken of het kan, onder strenge voorwaarden en met draagvlak in de keten.	
	Preventief roestrijden bij aanvang KIF-B/C benadrukken en instrueren	

Crisismanagement – Crisisbesturing: het onderscheid tussen regulier en crisis was niet scherp

Hoofdconclusie:

- Crisisbesturing was onvoldoende scherp ingericht, doordat het onderscheid tussen reguliere bedrijfsvoering en crisis niet was geoperationaliseerd.
- Het ontbreekt aan een expliciete, getrapte besturing en opschaling, een gedeeld informatiebeeld en ingesleten routine in rollen.

Deelconclusies:

- Het onderscheid tussen regulier, incident en crisis is niet geoperationaliseerd: mandaten, rollen en opschalingsniveaus zijn onvoldoende expliciet, waardoor de crisisstructuur soms verkeerd wordt ingezet.
- Besluitcriteria lopen door elkaar: criteria voor het dienstregelingsbesluit worden verward met die voor crisisopschaling.
- Eén actueel gedeeld beeld ontbreekt: gescheiden systemen en werkwijzen belemmeren eenduidige besluitvorming en regie tijdens een crisis.
- Voorbereiding is te vrijblijvend: opleiden, trainen en oefenen zijn niet structureel georganiseerd en er wordt te weinig tijd voor vrijgemaakt.

Belangrijkste verbetermaatregelen

Maatregelen voor komende winter gereed	Maatregelen voor winter 2027 of verder
Scheiding tussen normale bedrijfsvoering, incident- en crisismanagement: operationaliseer, maak expliciet en verduidelijk besturing	
	Definieer KIF/LUD expliciet als operationeel beheersprotocol en maak overschakeling naar crisismanagement expliciet
	Informatievoorziening binnen de crisisorganisatie verbeteren: implementeren van een netcentrische manier van werken zodat alle betrokken partijen tijdens een incident of crisis continu dezelfde, actuele informatie delen
Crisistraining- en voorbereiding structureel borgen: trainingsprogramma, beschikbaarheid van belangrijkste functionarissen borgen	

Besturing van verbetermaatregelen: zo borgen we uitvoering, bewaking en bijsturing

Besturing

ExCo
bestuurt & besluit

- Elke maatregel is belegd bij een ExCo-lid
- Bestuurt en besluit; voortgang wordt elk kwartaal gerapporteerd

Afstemmingsoverleg Operatie 24/7
coördineert & bewaakt

- Het hele pakket wordt hier clusteroverstijgend gecoördineerd
- Sturing op integrale realisatie en het beheersen van raakvlakken en afhankelijkheden
- Focus op Infrastructurele en Logistieke wintervoorbereiding en Operationele uitvoering & besluitvorming

Lijnorganisatie
voert uit

- Uitvoerende lijnmanagers zijn verantwoordelijk voor realisatie van maatregelen
- Elke maatregel heeft een afgestemde planning waarover wordt gerapporteerd aan het Afstemmingsoverleg

Rapportage

Overleg vervoerders
terugkoppelen & afstemmen

Rapportage en escalatie loopt via dezelfde lijn omhoog: Lijnmanager → Afstemmingsoverleg → ExCo

Verbetermaatregelen | *Infrastructurele wintervoorbereiding*

ID	Maatregel	ExCo-eigenaar	Verantwoordelijk manager	Planning Wat kan vóór komende winter? Wat moet later?
Spoor: Regievoering preventief/correctief onderhoud wisselverwarming				
1	Versterk de regie op preventief en correctief onderhoud wvw. Onderzoek haalbaarheid van: a) Vergroten kennis aannemer door opleiding en gebruik onderhouds-voorschriften te verplichten. b) Inschakelen leveranciers	Asset Management	a) Afdelingsmanager AM Techniek b) Landelijk Manager Dagelijkse Operatie	a) Onderhoudsvoorschriften en opleidingen: • inventariseren wat beschikbaar is en beschikbare voorschriften informeel delen **vóór komende winter**. • Bindend contracteren vraagt meer tijd en gebeurt **stapsgewijs via nieuwe PGO/KO-contracten**. • Opleiden kent een langere doorlooptijd; eerst onderzoeken wat noodzakelijk is, met inventarisatie gereed **vóór winter 2027.** b) Leveranciers bijschakelen: met aannemers verkennen of en hoe leveranciers kunnen worden ingezet bij problemen, o.a. rond onderdelenbeschikbaarheid; **afronden vóór winter 2027**.
2	Onderzoek hoe de aannemer aangezet kan worden zijn contractuele verantwoordelijkheid te nemen voor de juiste werking en de '100%-controle' overbodig te maken.	Asset Management	a) Landelijk Manager Dagelijkse Operatie b) Landelijk Manager Zee-Zevenaar	• Onderzoeken hoe systeemgerichte contractbeheersing kan helpen: **voor komende winter.** • **Effect deels komende winter, volledig vóór winter 2027**.
Spoor: Werking wisselverwarming				
8	Zorg voor voldoende middelen om het onderhoud van wvw in de Rotterdamse haven op orde te brengen. Organiseer herstel en vernieuwing.	Asset Management	Landelijk Manager/ Gebiedsmanager Zee-Zevenaar	**Voor komende winter, voor de golden routes**; overige routes zijn alleen op langere termijn haalbaar (actuele planning oplevering 1 okt a.s.)
9	Verwerk eisen (o.a. aanraakveiligheid) in ontwerp-, onderhouds- en toetsingsvoorschriften en pas installaties (in de Rotterdamse haven en in de rest van het land) dienovereenkomstig aan.			**Voor komende winter, Zee-Zevenaar:** actuele planning oplevering 1 okt a.s.
Overig				
6	Verhoog de operationele alertheid: Projecten: stuur op maximale beschikbaarheid wvw vóór intreden winter, adequate beheersmaatregelen en goede afstemming met AM-DO.	Projecten	Landelijk Manager Realiseren in Gebieden	**Voor komende winter (1 december):** aanpassing in de processen van Bouw Management zodat alle storingen vooraf bekend zijn (AM DO: extra sturing op operationele alertheid via reeds lopend initiatief)

Verbetermaatregelen | *Logistieke wintervoorbereiding*

ID	Maatregel	ExCo-eigenaar	Verantwoordelijk manager	Planning Wat kan vóór komende winter? Wat moet later?
Toeleidende wissels als kritische infra				
15	Benoem toeleidende wissels expliciet als kritische infrastructuur en geef deze hogere prioriteit in ontwerp, monitoring en herstelvolgorde.	Capaciteits-management	Landelijk Manager Ontwikkelen	**Voor winter 2027**: stapsgewijs proces om volledig te realiseren, in afstemming met vervoerders. Z.s.m. opstarten om volgende winter gereed te hebben.
Spoor: Verhouding infrabeperkingen vs. aangeboden treinpaden				
30	Bepaal intern ProRail of de verhouding tussen infrabeperkingen in KIF B en aangeboden treinpaden wel in balans is en ga vervolgens (zie ID16), indien nodig, in gesprek met vervoerders over aanpassingen in dienstregelingen die gereden worden op KIF B om zo ademruimte te creëren tijdens winters weer	Capaciteits-management/ Verkeersleiding	Landelijk Manager Ontwikkelen/ Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter**: ID's 16 en 30 integrale aanpak (CM, AM & VL) en stapsgewijs uitvoeren: eerst intern gewenste KIF/LUD capaciteit bepalen (ID30)
16	Breng het aangeboden vervoer explicieter in balans met KIF-B-beperkingen, in overleg met (goederen- en regionale) vervoerders.	Capaciteits-management	Landelijk Manager Verdelen	**Voor winter 2027**: afhankelijk van resultaat ID30 daarna vervoerders betrekken om gezamenlijk tot nieuwe KIF/LUD te komen (ID16). waarschijnlijk niet gereed voor komende winter
Spoor: Actualisatie KIF-B				
18	Voer een kwantitatieve analyse uit naar de bereikbaarheid van emplacementen specifiek voor goederenvervoerders zodat knelpunten (met name toeleidende wissels) gericht opgepakt kunnen worden.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter;** integrale aanpak ID's 18, 10, 14
10	(a) Toets of keuzes voor KIF-B en saneren wvw aanpassing behoeven, rekening houdend met bereikbaarheid terminals, voldoende opstelcapaciteit en toegewezen sporen in jaardienstverdeling; (b) benodigde aanpassingen doorvoeren.	Capaciteits-management/ Verkeersleiding	Landelijk Manager Ontwikkelen/ Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**a)** **Voor komende winter:** werking van bestaande wisselverwarming en toets op benodigde aanpassingen **b)** **Voor winter 2027:** aanpassingen doorvoeren op basis van de toets - meer tijd nodig. Z.s.m. opstarten om volgende winter gereed te hebben.
14	Voer een structurele actualisatieslag uit op KIF-B scenario's, inclusief werkplaatsen, tanklocaties en toeleidende wissels, en borg deze periodiek.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor winter 2027;** actualisatie KIF is regulier proces maar feedbackloop tussen ProRail en vervoerders werkt niet goed.
3	Betrek grote kans op wisselstoringen tijdens sneeuw in KIF-A bij besluitvorming over afkondigen KIF-B.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter**

Verbetermaatregelen | *Operationele uitvoering & besluitvorming (1/2)*

ID	Maatregel	ExCo-eigenaar	Verantwoordelijk manager	Planning Wat kan vóór komende winter? Wat moet later?
11	Onderzoek mogelijkheden voor bredere inzet en uitbreiding bevoegdheden ICB bij extreem weer, door het wegnemen van beperkingen in interne ProRail regelgeving en contracten	Verkeersleiding	Domeinmanager Incidentenbestrijding	Onderzoek kan worden uitgevoerd voor **komende winter**. Realisatie wellicht nog niet
7	Inzetten sneeuwploegen van projectaannemers: onderzoek of de beperkingen in interne ProRail regelgeving en contracten kunnen worden weggenomen om beschikbare capaciteit van projectaannemers te kunnen benutten voor inzet sneeuwploegen.	Asset Management	Afdelingsmanager Asset Control Center	Proces inregelen is haalbaar voor **komende winter**, afspraken over financiële afhandelingen is een mogelijke bottleneck
31	Voorkom dat de fundering onder KIF en aangepaste dienstregelingen wegvalt door te investeren in betere (visuele) ondersteuning in bestaande systemen. Borg hiermee de ondersteuning van operationele collega's: zij moeten beter in staat worden gesteld om zich voor te bereiden op en adequaat te handelen tijdens de winter.	Verkeersleiding	Stafmanager Logistieke Operatie	**Voor komende winter;** opname in BVS kan gerealiseerd worden. Opname in IRIS wellicht ook, afhankelijk van besluit en planning
17	Informatievoorziening in de uitvoering: onderzoek hoe Prisma kan bijdragen aan een organisatiebreed gedeeld beeld, eenduidige vastlegging van besluiten en versterking van informatiegestuurde samenwerking als onderdeel van netcentrisch werken.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Uitvoeren 24/7	**Voor winter 2027;** afhankelijk van doorlooptijd PRISMA realisatie; volledig effect mogelijk pas vanaf 2028
5	Verduidelijk de documentatie over de seizoensmaatregelen	Asset Management	Afdelingsmanager Asset Control Center	**Voor komende winter**
19	Verlaag de drempel om besluitvorming op te starten bij winters weer. Start het proces eerder, ook als dat achteraf niet nodig blijkt ('better be safe than sorry').	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter;** samen met ID20 integraal op te pakken en mee te nemen in instructies en oefeningen.

Verbetermaatregelen | *Operationele uitvoering & besluitvorming (2/2)*

ID	Maatregel	ExCo-eigenaar	Verantwoordelijk manager	Planning Wat kan vóór komende winter? Wat moet later?
20	Herijk besluitvormingscriteria en weerpresentatie (samen met Infoplaza), met expliciete aandacht voor cumulatieve effecten	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter;** samen met ID19 integraal op te pakken en mee te nemen in instructies en oefeningen.
21	Maak eerdere en meerdaagse besluitvorming expliciet mogelijk in draaiboeken, maar uitsluitend onder strenge voorwaarden en met duidelijke governance en instructies.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter;** samen met ID22 integraal op te pakken en mee te nemen in instructies en oefeningen.
22	Definieer heldere kaders en uitzonderingscriteria (o.a. mate van weerszekerheid, operationele weerbaarheid), zodat maatwerk gecontroleerd en uitlegbaar kan worden toegepast.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter;** samen met ID21 integraal op te pakken en mee te nemen in instructies en oefeningen.
27	RRT's: Onderzoek alternatieve manieren om lokaal grip te krijgen op prioritering van herstel van wisselstoringen, en implementeer deze. Maak hierbij gebruik van kennis in de operatie en mogelijke werkwijzen uit het verleden	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter**
28	Storing vastgelegde wissels: bepaal op basis van verdiepende data-analyse en opgehaalde bevindingen of de bediening van vastgelegde wissels in de toekomst mogelijk kan zijn, onder strenge voorwaarden. Creëer draagvlak in de hele spoorse keten en houd de keten ook aan deze afspraak. Weeg daarbij belangen van operatie, vervoerders en procesaannemers zorgvuldig.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter**
29	Benadruk in voorbereiding op de uitvoering van KIF B/C het belang van preventief roestrijden en instrueer dit	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren	**Voor komende winter**

Verbetermaatregelen | *Crisismanagement*

ID	Maatregel	ExCo-eigenaar	Verantwoordelijk manager	Planning Wat kan vóór komende winter? Wat moet later?
23	Scheiding tussen normale bedrijfsvoering, incident- en crisismanagement: a) Operationaliseer “crisis” b) Beperk het aantal typen bijzondere situaties c) Maak opschalingsniveaus expliciet d) Verduidelijk rollen, mandaat en governance (CMT/CBT)	Verkeersleiding	Manager Bestuursstaf	**Voor komende winter**
24	Definieer KIF/LUD expliciet als operationeel beheersprotocol. a) Leg vast dat KIF/LUD geen crisisinstrumenten zijn b) Effecten van het instellen van KIF/LUD beschouwen als early warning-signalen die, indien nodig, aanleiding geven tot opschaling naar de CMO. c) Introduceer een expliciete beslisdrempel voor overschakeling naar de CMO.	Verkeersleiding	Landelijk Manager Voorbereiden & Verbeteren /Manager Bestuursstaf	**Voor winter 2027**
25	*Informatievoorziening binnen de crisisorganisatie (CMO):* Onderzoek hoe netcentrisch werken, inclusief het gebruik van LCMS, kan bijdragen aan verbetering van de informatievoorziening en hoe dit geïntegreerd kan worden met bestaande systemen en processen.	Verkeersleiding	Manager Bestuursstaf	**2027/2028;** omvat het implementeren van een netcentrische manier van werken.
26	Onvoldoende tijd voor crisistrainingen: a) Introduceer een verplicht jaarlijks OTO-programma b) Ontlast sleutelrollen (voorzitter/secretaris) door ondersteunende capaciteit in andere soorten crisisrollen	Verkeersleiding	Manager Bestuursstaf	**Voor komende winter**